

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-04-06
Besvaras senast
2022-04-13 kl. 12.00

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2021/22:1439 Krigsbrottsutredning av och åtal mot krigsförbrytare

Internationella brottmålsdomstolen i Haag (ICC) har som bekant inlett en utredning om krigsbrott begångna i Ukraina. Det kan rent teoretiskt gå att utfärda en internationell arresteringsorder mot exempelvis den ryske diktatorn Vladimir Putin. Det är dock ett osannolikt scenario så länge han sitter vid makten mot bakgrund av att ICC inte har någon egen polis eller militär som kan verkställa den. Det är dock fullt möjligt, vilket vi sett genom tidigare exempel (exempelvis Sudans president). Stödet för detta bör betraktas som stort i den fria världen, och i exempelvis USA har vi sett hur senaten unisont stöttade förslaget att åtala den ryske diktatorn i Haag för krigsbrotten i Ukraina.

I de fall Putin reser till andra länder skulle ett gripande kunna ske om en arresteringsorder finns utfärdad och andra länders rättsväsen kan tänka sig bistå i arresteringen. Efter ett eventuellt gripande kan en rättegång vid ICC hållas inom cirka ett och ett halvt år. Detta är möjligt då Ukraina sedan 2013 utfärdat ett godkännande som tillåter domstolen att utreda händelser som skett på ukrainskt territorium, vilket betyder att ICC kan väcka åtal om brott begångna på ukrainsk mark.

I Sverige har en förundersökning om grov krigsförbrytelse i Ukraina inletts vid Åklagarmyndigheten med syftet att samla bevis till ICC. Den svenska utredningen har alltså inte någon ambition att det ska sluta med att man själv väcker åtal, vilket oftast reserveras för personer som är bosatta i Sverige, men det kan ändå finnas skäl att åtala personer mot bakgrund av hur långsam, omfattande och långdragen denna komplicerade process kan bli.

Den svenska förundersökningen kan vara särskilt viktigt för att möjliggöra åtal mot andra än de högsta ansvariga för Rysslands invasion men som ändå haft en avgörande roll för de fruktansvärda brott som vi sett i Ukraina. Till skillnad från Putin har den här typen av personer inte heller någon straffrättslig immunitet som kan försvåra åtalsprocessen.

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Ann Linde:

Avser ministern, och i så fall på vilket sätt, att verka internationellt för att möjliggöra ett krigsbrottsåtal mot Putin?

.....
Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck